

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca i Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Cena pojedynczego egzemplarza

15 gr.

Na dworcach kolejowych

18 gr.

Redaktor Naczelny JERZY KONARSKI.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 1788).
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73).

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Psychoza „solidarności”

Lwów, 18. września.

Kto przechodził ulicami Lwowa w trzech ostatnich dniach, musiał dostrzec, że coś jest w nieporządku. W rytm ulic wplątał się dysonans. Dreszcz niepokoju i jakiegoś wprost histerycznego podniecenia opanował część ludności, zbijał ją w zbiegowiska i rozpraszał, kazał porzucić zajęcia i biec — w przerażeniu, w gniewie, w zapamiętaniu.

Sprawa Steigera...

Te dwa słowa nie mówią jeszcze niczego, choć usłowoano im z pewnej strony nadać sens taki, jak sprawa Dreyfusa, Beilisa. Cóż się właściwie stało? Przed sądem doraźnym stanął żyd. Stanął nie potę, aby skazanym zostać, lecz aby przy współudziale całego materiału dowodowego i odwodowego sąd ocenił jego winę lub niewinność. Stała się tedy rzecz prosta i naturalna, bez cienia jakiegokolwiek krzywdy.

Co zrobiono z tego? Co zrobiła prasa sjonistyczna i sjonistyczne kółka polityczne? Oto dziś, gdy prosty zmysł państwowy domaga się wielkiej równowagi i spokoju, zatrąbiono w grzmiące trąby. Rzucano w tłum pocisk strachu i goręczy, wytworzono taki nastrój, jakby człowiekowi niewinnemu wyrządzić miało straszną krzywdę, jakby szedł na ofiarę, jakby potrzebował obrony powszechnej, bo zginie.

Wspominamy tylko o społecznej stronie tej bezprzykładnej kampanji, pozostawiając bez dalszych komentarzy ocenę czytelnika owo „dopomaganie” obronie przez publikację w czasie śledztwa przyczynków do śledztwa, owo gwałtowne urabianie opinii przed zapadnięciem wyroku. I pytamy: poci to wszystko?

Jest faktem, że stanowisko społeczeństwa aryjskiego po zamachu było najzupełniej poprawne. Wszak w sprawie zamachu doszukiwano się komunisty, a nie żyda. Wszak nikt odpowiedzialny nie próbował nawet zgeneralizować wypadku. Uczyniła to dopiero w sposób bardzo rzadkowy „Chwila”. Bo jeśli Steiger jest winien, co oznacza ta manifestacja: stoimy wszyscy za tobą. A jeśli nie winien?

Tu sprawa się wikła. Stanowisko bowiem sjonistów oznacza niedepeszczalny z punktu widzenia państwowego brak zaufania do obywateli i sędziów polskich. Czy tak jest istotnie? Czy „Chwila” przypuszcza, że na pomoc Steigerowi trzeba mobilizować przeciw sędziemu ulicę? Że dopiero pod takim terrorem wyrok będzie sprawiedliwy?

Niech „Chwila” odpowie. Obawiamy się jednak, że na przyszłość nie będzie można w ogóle stawiać przed sądem żyda, bo wybuchnie... rewolta.

Kto istotnie ponosi winę wojny światowej?

CO B. PREM. ROS. KOKOWCEW MÓWI NA TEN AKTUALNY TEMAT? — ROSJA NIE CZYNIŁA PRZYGOTOWAŃ. — ASQUITH WSKAZUJE NA NIEMCY.

(Telefonemat własny „Gazety Lwowskiej”)

Warszawa, 18. września.

Donoszą tu z Paryża:

W aktualnej obecnie sprawie — kto ponosi winę wybuchu wojny światowej? — zabiera głos w ostatnim numerze paryskiego „Matin” były prezes Rady ministrów rosyjskich w r. 1914 — hr. Kokowcew. Twierdzi on mianowicie, że Rosja — wbrew ostatnim enuncjacjom czynników niemieckich oraz bolszewickich — żadnych przygotowań zmierzających do wywołania wojny światowej, nie czyniła, ani pod względem militarnym, ani natury finansowej. Kokowcew zaprzecza dalej kategorycznie najnowszemu twierdzeniu prasy sowieckiej, że rząd carski jeszcze długo przed wybuchem wojny miał w zgodzie z Francją utworzyć specjalny fundusz pieniężny na cele prowadzenia wojny. Fundusz taki — jak zresztą we wszystkich innych państwach — został utworzony w Rosji dopiero po ogłoszeniu wojny. Zgromadzony zaś (jeszcze w roku 1913) zapas złota w ilości miljarða 670 milionów rubli zł. przeznaczony był jedynie na po-

krycie znajdujących się w ten czas w obiegu emisji banknotów pieniężnych.

Natomiast — oświadcza dalej Kokowcew — właśnie w ostatniej chwili Niemcy wspólnie z Rosją sowiecką prowadzą ogromne przygotowania do nowej wojny. Mianowicie w warsztatach rosyjsk. z inicjatywy i pod kierownictwem Niemców buduje się obecnie olbrzymią ilość samolotów wojskowych, cały przemysł chemiczny również został znacznie rozszerzony, a praca jest wyłącznie na cele wojny chemicznej.

Należy nadmienić, że równocześnie poruszył sprawę odpowiedzialności za wybuch wojny światowej drugi premier z roku 1914 — angielski Asquith, który na podstawie po raz pierwszy ogłoszonych danych dokumentalnych, oraz osobistych wspomnień, stwierdza w sposób bezsporny, iż jedynie Niemcy planowo dążyli do wywołania wojny światowej i że jedynie to państwo ponosi całą odpowiedzialność za wojnę.

SPRAWA KONKORDATU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. września. (X.) W dniu dzisiejszym wyjeżdża poseł prof. Stanisław Grański do Rzymu w związku ze sprawą konkordatu z Watykanem.

Dlaczego obniżył się poziom harcerstwa?

PRZYCZYNA ZŁEGO. — BRAK WYTRAWNYCH PRACOWNIKÓW. — WIELKIE REDUKCJE NIEPOŻĄDANEGO ŻYWIÓLU. — ŚRODKI FINANSOWE NIEDOMAGAJĄ. — OBOJĘTNOŚĆ SPOŁECZYSTWA.

W odpowiedzi na art. „Gazety Lwowskiej” o obniżeniu się poziomu naszego harcerstwa, nadsyła nam jeden z wybitnych znawców i członków tej organizacji nader interesujące uwagi, które z całą gotowością zamieszczamy. — Red.

Lwów, 18. września.

Ogólnym głosem, dającym się słyszeć w harcerstwie, jest skarga na brak zainteresowania się nim społeczeństwa, a szczególnie wyraziła jego opinii, tj. prasy. Dlatego wdzięczność należy się „Gazecie Lwowskiej” za poruszenie tej sprawy na swoich łamach i wezwanie

ZAPAS WALUT OBCYCH W BANKU POLSKIM.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. września. (X.) Według bilansu Banku Polskiego na dzień 10. września zapas walut w ciągu ostatniej dekady zwiększył się o 1.157.866 złotych i wynosi 99 milj. 446 tys. 190 zł. a więc osiągnął wysokość prawie całego kapitału zakładowego Banku Polskiego, wynoszącego 100 milj. złotych.

ANTYSOWI CKA KAMPANJA PRASOWA.

Moskwa, 17. września. (Tel. G. L.) Wydział prasowy Komisaratu s. zagr. ogłasza komunikat, w którym stwierdza, iż b. rzuazyjna prasa zagraniczna podjęła kampanję antyrosyjską, której przedmiotem jest powstanie w Gruzji, stała się między ludnością a władzami w rejonach nieurodzajnych i wreszcie wiadomości o szarżującym wśród ludności nastroju antysowieckim, a zerpnięte ze sprawozdania Dzierżyńskiego. Komitet specjalnie podkreśla, że prasa niemiecka ani trochę nie różni się od prasy zachodnio-europejskiej, uważającej widocznie moment po konferencji londyńskiej za odpowiedni do przywrócenia jednolitego frontu przeciwwojnemu. Komunikat wreszcie zaprzecza wszystkim wiadomościom o powstaniu w Gruzji i rozruchach na tle głosem.

PRAWO PUBLICZNOŚCI DLA MAŁO-POLSKICH SZKÓŁ ŚREDNICH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. września. (Z) Ministerstwo oświaty nadało prawo publiczności prywatnemu Seminarium naucz. z językiem wykładowym polskim w Brodach oraz prywatnemu Seminarium naucz. w Samborze.

soczeństwa, a przede wszystkim harcerzy czynnych do wzięcia udziału w dyskusji. Jako pracujący od dziesięciu lat w tej organizacji, pozwalam sobie do artykułu z dnia 30. sierpnia 1924 r. dorzucić garść uwag, które jednak — z góry się zastrzegam — są wyrazem moich osobistych poglądów na sprawy harcerskie.

Zrozumienie tego, że w harcerstwie nie jest tak, jak być powinno, istnieje w kierowniczych kółach harcerskich od dawna. Ostatnio dał temu wyraz dh. S. w artykule „O powrót na dawną drogę” w Nr. 6—7

„Skauta“, oficjalnego organu małopolskiego harcerstwa. Upitruje on przyczynę złego w tem, że harcerstwo zeszło ze starych, dobrych dróg. Powiada on tam między innymi:

„Nie potrzeba dowodzić, że przynajmniej w wielu drużynach, a nieraz w całych miejscowościach, harcerze zesli z starej, dobrej drogi. Gdzie się podziela i prawdziwość i dotrzymywanie obietnic i karność, sumienne spełnianie codziennych obowiązków. Gdzie się podzieli harcerze — najlepsi synowie, najlepsi uczniowie? Rzadko spotyka się objawy rycerskości, natomiast bardzo często gburowość, brak poszanowania starszych, brak wychowania. Głuche mleczko panuje o dobrych codziennych uczynkach. — Stąd też wiele drużyn skupia w sobie młodzież jeżeli nie najgorsza, to przynajmniej bardzo przeciętna, stąd nie wywierają one żadnego dodatniego wpływu na swoje otoczenie, stąd też społeczeństwo czuje się nieraz zrażone, a jeżeli tu i ówdzie pomaga, to czyni to ze względu na owe dobre czasy.

„Szuka się lekarstwa wokół siebie, wprowadza się rozmaite nowe sporty itp. w mniemaniu, że znalazło się środek skuteczny, lecz skutku nie widać; nie będzie dodatniego skutku, jeżeli nie powrócimy na dawne, proste, a tak pewne drogi“.

Tak rzecz się przedstawia z punktu widzenia harcerskiego. Nasuwa się pytanie, dlaczegośmy zesli z tych dawnych dróg, jeżeli one były takie dobre?, jeżeli w nich jedynie możemy widzieć zbawienie ruchu harcerskiego?

Zdaje mi się, że winę ponosi tu zerwanie nici tradycji między pracą przedwojenną a powojenną. W Małopolsce przynajmniej zabrakło starych, wytrawnych pracowników harcerskich. Część z nich, jak s. p. dhowie Wojtowicz, Rajewski, Szymański i w. i. z duchowym przywódcą i właściwym twórcą harcerstwa polskiego s. p. dhem Andrzejem Malkowskim na czele, legł na polu chwały. Reszta zajmując — wybitnie nieraz — stanowiska w społeczeństwie, musiała się usunąć od czynnej pracy w drużynach harcerskich nie mogąc podolać jednym i drugim obowiązkowi. Ta garść, która wytrwała, za małą jest, żeby

Marszałek Rataj o aktualnych zagadnieniach.

PROGRAM PRAC SEJMU. — REKONSTRUKCJA GABINETU NIE WYKLUCZONA.

Warszawa, 18. września. (Tel. G. L.) Marszałek Rataj ukłdził wywiadu na temat zagadnień chwili bieżącej. Komwent senatorów — oświadczył Marszałek Rataj — zwołany będzie w pierwszych dniach października, celem ustalenia terminu zwołania Sejmu. Termin ten wypadnie prawdopodobnie w dniach między 15. a 20. października. Komisje sejmowe zbiora się wcześniej. Sejm zacznie prace od pierwszego odczytania preliminarza budżetowego, na porządek dzienny weida następnie projekty ustaw samorządowych, ustaw wojskowych, oraz projekt ustawy o najwyższych władzach wojskowych. Na zapytanie: „Jak się zapa-

truje na sprawę powrotu Marszałka Piłsudskiego do armji?“ p. Rataj wstrzymał się od odpowiedzi. Natomiast wyraził przypuszczenie, iż stopniowo sejmowe przystąpią do ustawy z punktu widzenia rzeczowego, zaś personalia wynikłe z ustawy pozostawia Rządowi a przedewszystkiem Ministrowi spraw wojskowych. Co do zmian w Rządzie czy Rządu, oświadczył Marszałek Rataj, iż przesilenia rządowego nie będzie, choć rekonstrukcja gabinetu nie jest wykluczona. Objęcie prezydentury gabinetu przez siebie uważa za niemożliwe, a gdyby mu nawet taką propozycję postawiono — toby ją odrzucił.

módz kierować każdą nowopowstającą drużyną, przytem stosunki i okoliczności życiowe nie zawsze zuchą danego pracownika tam, gdzieby mógł najowocniej dla ruchu pracować. Stąd musi się nieraz powierzać pracę w jakimś środowisku siłom młodym i niedoświadczonym, co powoduje znowu nieraz wypaczenie idei, rozmaite błędne troski obniżanie poziomu, a co za tem idzie, słuszne rozgoryczenie społeczeństwa. Przytem prawdą jest, co podał „Młode Żytija“, że przyjmowanie do harcerstwa przez pewien czas bez wyboru, obniżyło wartość organizacji, temu jednak starano się zaradzić obecnie przez silną redukcję stanu liczbowego. Hufiec lwowski np. obniżył swój stan do połowy. O ile to będzie skutecznem, przyszłość dopiero okaże. Ztemu, wynikającemu z obsadzania wybitniejszych stanowisk przez siły młode, niedoświadczone, stara się organizacja zapobiedz przez wysyłanie możliwie często starszych druhow na objazdy inspekcyjne. Temu jednak stoi na przeszkodzie brak środków finansowych na opłacanie kolei.

I tu przychodzimy do sedna rzeczy. Harcerstwu polskiemu brak tego, co inne organizacje zagraniczne posiadają w dostatecznej mierze, brak pieniędzy na cele organizacyjne. Potrzeb: zastępu, drużyny, huf-

ca, chorągwi, głównej kwatery nie mogą opędzić wkładki harcerzy. A społeczeństwo przechodzi obok nich z prawdziwie angielską obojętnością. Brak w niem szczerego zainteresowania się przedsiębiorstwami harcerskimi, brak poparcia dla rękodzielnictwa harcerskiego. Dlaczego nikt np. nie wie, (zarzut obosieczny — przyp. Red.), że harcerki lwowskie bardzo ładnie uprawiają kładki i wykonują wszystkie roboty w zakresie introligatorstwa wchodzące? A jednak nie stać ich nawet na kupienie przyrządu do obcinania książek i muszą je dawać obcinać do introligatora, co niepotrzebnie koszt oprawy pomnaża. Dlaczego prasa prawie milczeniem zbyła ostatnią wystawę lwowską, na której rozmaite przedmioty rękodzieła harcerskiego się znajdowały? Dlaczego? W ten sposób nie popiera się ruchu, w którym „...zrodzić się winno liście odrodzenia“. Dajcie nam możliwość stworzenia obozów, któreby uzupełniły szczupłe kadry pracowników harcerskich, zainteresujcie się naszym życiem i naszymi potrzebami, poprzyjcie co dobre y nas, a wytknijcie otwarcie, co wam w nas się złem wydaje, a młodzież harcerska rozwinię skrzydła do nowych lotów ku chwale Boga i Ojczyzny.

Czuwaj!

Roman Petelenz.

POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW

Warszawa, 17 września. (Tel. G. L.) Rada Ministrów na posiedzeniu dnia 17 b. m. powzięła między innymi następujące uchwały: Zawierzenie protokołu dotyczącego uregulowania żeglugi powierzonej między Polską a Wielką Brytanią, projekt ustawy o ratyfikacji umowy między Rządem Polską a Republiką austriacką o wzajemnym obrocie prawnym, projekt ustawy o zwolnieniu od podatków i opłat publicznych państwowych i samorządowych osób korzystających z prawa eksterytorjalności oraz szefów zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych w Polsce, zatwierdzenie umów z dnia 17 marca 1924 zawartych z woln. m. Gdańskiem w sprawach podatkowych, projekt ustawy wprowadzającej zmiany w przepisach o posępowaniu karnym, obowiązujących w Województwie poznańskim i pomorskim i górnośląskiej części Województwa śląskiego, projekt ustawy o zmianie przepisów tymczasowych o urzędzeniu sądów w b. Królestwie Polskim oraz rosyjskiej ustawy o postępowaniu karnym, projekt ustawy o zmianach w urzędzeniu sądów i ustawie o postępowaniu cywilnem w b. zaborze rosyjskim, ustalenie sieczy poleskiego o reżimowego Urzędu Ziemięckiego w Brześciu nad Bugiem.

PRACE NAD NOWĄ MAPĄ POLSKI.

Warszawa, 17 września. (Tel. G. L.) Po przerowadzeniu koniecznych studjów wstępnych i po zakupieniu potrzebnych przyrządów precyzyjnych przystępuje Ministerstwo robót publicznych w dniu 18 bm. do rozpoczęcia pomiarów triangulacyjnych, mających służyć za podstawę do sporządzenia nowej mapy Polski. Triangulacja rozpocznie się pomiarem bazy na terenie między Blonem a Ożarówkiem, na północ od szosy państwowej.

DWIE RZECZY NAJLEPSZE.

„Mądrej głowie dość po słowie!“
Więc gdyś mądry, w mig to skapuj:
Twój najlepszy skarb, to zdrowie —
„Seastar“ zaś najlepszy napój!

Feljeton „Gazety Lwow.“ z d. 19 IX 1924

Odkrycie Liviusa.

Lwów, we wrześniu.

Cały świat cywilizowany za lektury niedawno wiadomość o odkryciu pełnego tekstu Historji Rzymskiej wielkiego dziejopisarza z epoki augustowskiej, Titusa Liviusa. Dzięki coraz obfitszym doniesieniom prasy zagranicznej dowiadujemy się wielu szczegółów o tem wiekopomnem zdarzeniu, otoczonem dotychczas pewną tajemniczością.

Jak wiadomo, dzieło Liviusowe, podzielone na t. zw. dekady, składa się z 142 ksiąg, z których znaleźmy dotąd tylko 35. Otóż młody paleograf neapolitański, prof. dr. Martino-Fusco odkrył z początkiem roku 1923 w olbrzymich piwnicach więzienia wojskowego w Neapolu szczątki starego klasztoru średniowiecznego a wśród nich zamurowaną w niszy skrzynię, zawierającą rękopis tekstu Liviusa. Rękopis ten pochodzi aż z VI wieku do Chr.

podczas gdy najstarsze manuskrypty aurorów starożytnych nie sięgają poza IX—X wiek naszej ery.

Szczęśliwy odkrywca, nie zdradzając nikomu swej tajemnicy, zamknął się w swej willi na uroczym wyspie Capri, i rozpoczął pracę. A odcyfrowywanie znalezionej tekstu okazało się rzeczą nielatwą ze względu na archaiczny charakter pisma i nadniszczony stan pergaminu. To też uczony włoski nie ukończył dotychczas przepisywania nawet drugiej dekady (ks XI—XX), nieznanej dotąd zupełnie a zawierającej historję Kartaginy. Przed ukończeniem tej części swej pracy, którego prof. Fusco spodziewa się w listopadzie, postanowił on nie dawać żadnych wyjaśnień.

Udało mu się zachować tajemnicę w zupełności przez cały rok 1923 i przez pierwsze miesiące roku bieżącego. Zdradził go dopiero własny przyjaciel i współpracownik, prof. Terzaghi, który zobowiązał się do dyskrecji. Nie otrzymując jednak wiadomości od prof. Fusca, pracującego zdala od

ludzi na Capri, przypuszczał, że praca jest na ukończeniu i napisał o niej parę słów w czasopiśmie paleograficznem, „Museon“, czytwanem zresztą tylko przez garstkę specjalistów. Tymczasem „stugębna Fama“ zrobiła swoje i tajemnica przestała być tajemnicą.

Przy tej sposobności przypomina paryski „Temps“, że nie mamy tu do czynienia z pierwszym odkryciem młodego lecz niepospolicie zdolnego profesora. W czasie tegorocznych uroczystości w Neapolu z powodu 700-nej rocznicy założenia tamtejszego uniwersytetu, prof. Fusco wydał broszurę, w której udowadniał na podstawie swych badań, że odbywający się właśnie jubileusz, nie ma zupełnie racji bytu, gdyż wsłchnicę neapolitańską zażył nie Piotr des Vignes, minister ces. Fryderyka II, jak przypuszczano dotychczas, lecz słynny Roger, pierwszy fundator królestwa neapolitańskiego.

Ale wróćmy do Liviusa, Czyż trzeba tłumaczyć, jak olbrzymią wartość dla historyka będą miały

te księgi, opisujące niesłychanie ważne okresy dziejów rzymskich, oświetlone dotąd niewystarczająco w braku źródeł i dokumentów. Zastę, nie była bezowocną mrówcza praca mnichów średniowiecznego klasztoru neapolitańskiego, przepisyjących w pocie czoła księgi Liviusowe...

Na tem jednak nie koniec. Prócz Liviusa, znalazł prof. Fusco w owej zamurowanej skrzyni dwa inne teksty, których dotychczas bliżej nie badał. Otóż według doniesień dzienników włoskich, orzeczenie w tym względzie ma wydać rzymskie Ministerstwo Oświaty już w najbliższych dniach. Podobno chodzi tu o rękopis wprost epokowy, bo m. i. o rękopis z r. 60 naszej ery, opisujący szczegółowo życie i mekę Chrystusa...

Są to na razie pogłoski. Jeżeli jednak okażą się prawdziwe, odkrycie prof. Martina-Fusca będzie pod względem swej doniosłości mogło śmiało rywalizować z odkopaniem grobu Faraona Tutankhamena w Egipcie. W.

Z ZAGROŻONYCH KRESÓW.

Nowogródek 17 września. (Tel. G. L.). W nocy z 14 na 15 b. m. banda, złożona z 8 osób, napadła na majątek Grabowszczyzna w powiecie nowogródzkim. Napad został udaremniony przez właściciela majątku. Jeden z rabusiów został ranny, drugi zaś ujęty. Policja jest na tropie pozostałych.

Nowogródek 17 września. (Tel. G. L.). W dniach 15 i 16 b. m. wojewoda nowogródzki gen. Januszajtis w towarzystwie ppłk. Ajankiewicza i komendanta okręgowego policji państwowej wyjechał na pogranicze sowieckie. Pierwszą podróż inspekcji miały głównie na celu zaznajomienie się z terenem granicznym oraz personelem straży granicznej. Pan wojewoda był w starych stołpeckim i nieświeskim, gdzie odbył dłuższą konferencję ze stałostami.

Warszawa, 18 września. (Tel. G. L.). Klub Zw. Pol. Str. Lud. wybrał komisję dla spraw kresowych, której zadaniem będzie opracowanie planu s nacyjnego stosunków na kresach. Ponadto klub uchwalil rezolucję stwierdzającą m. i. że mianowanie generałów na stanowiska wojewodów jest sprzeczne z konstytucją i drażniące mi j cove społeczeństwo. Klub wzywa rząd do natychmiastowego odwołania generałów.

SOWIETY TWORZĄ NOWE AFERY SZPIEGOWSKIE.

Moskwa, 18 września. (Tel. G. L.). Okręgowy sąd wojskowy w Petersburgu przystępuje do procesu przeciwko rzekomym szpiegom polskim. Na ławie oskarżonych zasiadają: b. płk. armii carskiej Muzilewski, artysta Kuiko, Zylin, G y b c z n k o i Genni. Trzej pierwsi oskarżeni są o szpiegowstwo, ostatni o kontrabandę. Sprawa odbywa się bez udziału stron. Prawo obrony przyznano jedynie Muzilewskiemu z powodu jego głuchoty.

CMEN TARZYSKO PRZEDHISTORYCZNE W WILANOWIE.

Warszawa, 18 września. (Tel. G. L.). Robotnicy przy robotach ziemnych pod fortem legionów w Wilanowie znaleźli wielkie cmentarzysko przedhistoryczne pełne urn z kośćmi. Min. Oświecenia delegowało na miejsce wykopalisk archeologa Jakimowicza, który jednak zastał tu już dyrektora muzeum Narodowego p. Gembarzewskiego. Wykopiska przeniesione zostały do Muzeum. Sprawa ostatecznego ulokowania wykopalisk nie jest jeszcze zdecydowana. Władze państwowe projektują umieszczenie ich w Muzeum na Zamku.

MASOWY WYWÓZ KONI Z POLSKI.

Warszawa, 17 września. (Tel. G. L.). Policja cieszyńska wpadła na ślad masowego wywozu koni masowych z Polski do Czech drogą kontrabandy. Aresztowano kilka osób.

NADESLANE.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. **Dr. SZWARZ** były sekundariusz szpitala powsz. Lwów, Stawackiego 4 (naprzeciw główn. poczty). Leczenie płam, brodawek i włośniczek elektroizacją i lampą kwarcową — powrócił i pedjał ponownie ordynację. 5206

JUŻ NADSZEDŁ

na sezon jesienny olbrzymi transport Raglanów, Flaszczy impregnowanych, skóranych, Kurtek skóranych i wełnian., Kapelusze Borsalino, Ita, Pichlera, Bieliznę wyłącznie wiedeńską, Rękawiczek oryg. ang. Fownes & Brathers London, Krawatów, Pyjamas, Kufrow, Pledów, Fasoli, oraz wiele innych Nowości do **AMERICAN HOUSE, Lwów, Kopernika 5.** Towary wyłącznie angielskie, francuskie i wiedeńskie.

Wieści z Mińska.

DWULICOWA POLITYKA NARODOWOŚCIOWA SOWIETÓW. — JEJ CEL WŁAŚCIWY. — SZKOŁA WYCHOWAWCZA DLA AGITATORÓW PRZEWROTU W POLSCE. — JAK WYGLĄDA SOWIECKA RZECZPOSPOLITA BIAŁORUSKA. — MIŃSK ŚRODOWISKIEM AKCJI KOMUNISTYCZNEJ NA NASZYCH KRESACH.

(Koresp. w l. „Gazety Lwowskiej”).

Ryga, 10. września.

Od jednej bardzo poważnej osoby, która bawiła kilka dni w Mińsku, w środowisku „autonomicznej Białorusi”, otrzymaliśmy garść niezmiernie interesujących informacji. W Mińsku daje się wyraźnie odczuwać podwójny cel „narodowościowej” polityki rządu sowieckiego. Dąży on do wzmocnienia odśrodkowych prądów wśród ludności tubylczej, pragnąc w ten sposób wywierać odpowiedni wpływ na białoruską ludność, zamieszkałą na kresach Polski. Pierwsze dążenie odśrodkowe wynika z przeświadczenia sowieków, iż wszelki „centralizm wielkorusyjski” (moskiewski) godzi w podstawy ustroju sowieckiego, który może się utrzymywać jedynie pod płaszczykiem udzielenia (choćby pozornego) wszelkim narodowościom „szerołkich praw autonomicznych”. A ponieważ w rzeczywistości bolszewicy marzą o „wielkiej jedynej Rosji” — dla uzgodnienia podstaw swej polityki państwowo-narodowościowej — ogłosili zasadę centralizacji władzy, szerząc równocześnie hasło decentralizacji poszczególnych narodowości. W istocie rzeczy — zapewnił nas nasz informator — ruch narodowościowy (np. białoruski w Mińsku) istnieje jedynie pozornie dla celów zewnętrznych, agitacyjnych. Oto np. na Białorusi każdy obywatel ma prawo używania (w domu oraz we wszystkich instytucjach urzędowych) swego „narodowego języka” (białoruskiego), jak również przysługuje mu prawo korzystania ze szkół narodowościowych i t. d. W rzeczywistości prawie nikt nie korzysta z tych praw narodowościowych. W miastach (Mińsku i innych) przeważająca część ludności składa się z żydów i Polaków, którzy w szkolnictwie, jak również w życiu codziennym uży-

ją wyłącznie swoich języków ojczystych, ludność zaś „białoruską” w miastach i na wsi mówi i wogóle używa jedynie języka rosyjskiego. Również wszystkie wykłady na uniwersytecie „białoruskim” (w Mińsku) odbywają się w języku rosyjskim. Wcale nie słychać języka białoruskiego i we wszystkich innych licznych „kulturalno-oświatowych” organizacjach, które tam powstały obficie na tle „narodowościowym”, istotnie zaś mają za zadanie — agitację zakordonową.

Jak zauważył nasz informator, sowieki bardzo chętnie korzystają z „usług” różnych dezertersów i innych żywiołów zbrodniczych, które często — ratują się przed nieuniknioną karą w Polsce — ucieczką do Białorusi. Władza sowiecka powołuje tych dezertersów do służby państwowej, udziela im w przyspieszonym tempie „odpowiedniego wychowania”, a następnie wysyła na teren kresów polskich, jako „rzeczników ruchu białoruskiego”, oraz obrońców idei „złączenia uciemiężonej części Białorusi z sowiecką wolną republiką białoruską”.

Mińsk również jest środowiskiem całej akcji komunistycznej na naszych kresach wschodnich. W Mińsku istnieje kilka drukarni, które zajmują się specjalnie wydawnictwem biblii antypaństwowej, kolportowanej w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy na terytorium polskie. Miasto przepelnione jest towarami i wszelkiego rodzaju wyrobami pochodzenia polskiego. Handel z Polską odbywa się przeważnie szmugłem. Sprzedaż jednak szmuglowanych towarów polskich dokonuje się całkiem otwarcie, z wyjątkiem polskich wyrobów spirytusowych (kierów i wódki), których sprzedaż po wygórowanych cenach odbywa się w tajemnicy przed miejscowymi władzami.

Obrady Komisji Ligi Narodów.

POSIEDZENIE RADY. PRACE KOMITETU DWUNASTU. O ROZWÓJ PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO.

Genewa, 17. września. (Tel. G. L.). Na posiedzeniu Rady Ligi Narodów poświęconemu obradom nad finansową odbudową Austrii, po katechizacji Seippla zabierali głos przedstawiciele Francji, Anglii i i. Wszyscy wyrazili zadowolenie z powodu dojścia do porozumienia z rządem austriackim i wyrazili nadzieję, że sytuacja ekonomiczna Austrii pozwoli w naj-

krótszym czasie wypełnić warunki układu.

Genewa, 17. września. (Tel. G. L.). Również i dziś nie odbyło się plenarne posiedzenie Zgromadzenia Ligi Narodów, natomiast wre usilna praca we wszystkich komisjach Zgromadzenia.

Genewa, 17. września. (Tel. G. L.). Komitet dwunastu ukończył swe

prace. Ku ogólnemu zadowoleniu uregulowano wszystkie kwestje, dotyczące sankcji i układów poszczególnych w myśl tezy francusko-angielskiej. Przewodniczący komitetu p. Benesz oświadczył przedstawicielom prasy, że projekt, nad którym dyskutowano, reguluje kwestje arbitrażu, przewiduje również sankcje nie wychodząc poza ramy paktu Ligi Narodów.

Genewa, 17. września. (Tel. G. L.). Druga komisja prowadziła w dalszym ciągu dyskusję nad projektem francuskim w sprawie utworzenia międzynarodowego instytutu współpracy umysłowej. Komitet redakcyjny wypracuje tekst rezolucji, która będzie przedstawiona Zgromadzeniu Ligi.

Piąta komisja, pod przewodnictwem p. Zahla (Danja) omawiała sprawę utworzenia międzynarodowej federacji pomocy dla ludności niewiedzonej klęskami. Szósta komisja, pod przewodnictwem p. Bakela przyjęła do wiadomości sprawozdanie o administracji obszarów, nad którymi ustanowiono mandaty. Podkomisja mająca za zadanie zbadać propozycję Szwecji w sprawie rozwoju prawa międzynarodowego, przyjęła rezolucję zwracającą się do Rady Ligi Narodów z prośbą o powołanie komitetu rzeczoznawców dla prowizorycznego zestawienia tych kwestji w dziedzinie prawa międzynarodowego, których rozwiązanie w drodze międzynarodowego porozumienia wydaje się w chwili obecnej możliwe do urzeczywistnienia. Rezolucja wzywa ponadto Radę Ligi Narodów do przygotowania środków, jakie należy podjąć w celu ewentualnego zwołania konferencji prawa międzynarodowego.

Genewa, 17. września. (Tel. G. L.). Komisja, zajmująca się sprawą kontroli fabrykacji broni przyjęła rezolucję, która będzie przedstawiona ogólnemu Zgromadzeniu Ligi.

WZROST KOSZTÓW UTRZYMANIA.

(Telefoniem od naszego koresp.)
Warszawa, 18. września. (Z) Prowizoryczne obliczenia zmiany kosztów utrzymania, dokonane przez urząd statystyczny dla obliczenia mnożnej dla urzędników państwowych za miesiąc październik wykazują w pierwszej połowie września w porównaniu z pierwszą połową sierpnia wzrost kosztów utrzymania o blisko 7 proc.

NOWY DYREKTOR TEATRÓW WARSZAWSKICH.

(Telefoniem od naszego korespondenta)
Warszawa, 18. września. (Z) Na posiedzeniu Magistratu zatwierdzony został p. Feliks Zieliński na stanowisko naczelnego dyrektora teatrów miejskich i obejmie to stanowisko 1 listopada.

TANIE GĘSI SOWIECKIE.

(Telefoniem od naszego korespondenta).
Warszawa, 18. września. (Z) Do Warszawy nadszedł pierwszy transport gęsi z Rosji sowieckiej, w ilości trzech wagonów. Gęsi kalkulują się o 15 proc. taniej od krajowych.

100% PODWYŻKA CEN CYGAR.

(Telefoniem od naszego koresp.)
Warszawa, 18. września. (Z) Ostatni numer Dziennika Ustaw zawiera nowy cennik sprzedaży detalicznych wyrobów tytoniowych. Ceny tytoniu i papierosów są bez zmian, natomiast cygara flagly podwyższe blisko o 100 proc.

PODWYŻSZENIE PODATKU SPIRYTUSOWEGO.

(Telefoniem od naszego koresp.)
Warszawa, 18. września. (Z) Ogłoszone jest rozporządzenie o podwyższeniu podatku od spirytusu do wysokości 3 zł. od 1 litra 100 proc. spirytusu.

PIECZYWO DLA WARSZAWY Z WOJSKOWYCH PIEKARNI.

Warszawa 18 września. (Tel. G. L.) W myśl uchwały międzyministerjalnej, którą powzięto wczoraj komisariat Rządu wszedł w porozumienie z władzami wojskowymi, aby zorganizować wypiek pieczywa dla ludności w piekarniach wojskowych. Można być że dziś jeszcze w piekarniach owych zdwojony będzie wypiek chleba. Praca ma się odbywać w kilku zmianach. Omawiano również projekt rekwizycji piekar, które nie są czynne. Do inspektoratu pracy zgłosili się przedstawiciele piekarzy pragnąc nawiązać ponownie kontakt z Rządem. Jednakowoż propozycje w których wysuwano by żądania podwyższenia ceny chleba nie będą wcale rozpatrywane. Rząd nie zmieni zasady, że cena mąki równa się cenie chleba.

KONIEC STRAJKU WIEDŃSKIEGO.

Wiedeń 17 września. (Tel. G. L.) Po 20-god. naradach doszło do porozumienia między przedst. w celami robotników a reprezentantami przemysłu metalowego. Robotnicy uzyskali przeciętną podwyżkę płac o 10%. Umowa ma obowiązywać na przeciąg dwu miesięcy. Dzisiaj nastąpić ma podpisane umowy przez obie strony.

Kronika telegraficzna.

— Min. przem. i handlu Kiedroń, oraz Dyr. Poczty i Telegr. Moszczyński wyjeżdżają na kilka dni do Białegostoku i Włocławka celem odbycia inspekcji służby pocztowej i telegraficznej, oraz zaznajomienia się ze stanem przemysłu i handlu w tych stronach.

— W Wilnie rozpoczął się 15. bm. strajk robotników pracujących w tartakach na tle nieuwzględnionych postulatów 30-procentowej podwyżki.

— Donoszą z Tokio, że w krótkim czasie należy się spodziewać uznania de iure rządu sowieckiego przez Japonię.

— W auli uniwersytetu berlińskiego otwarty został pierwszy po wojnie niemiecki kongres kolonialny. W otwarciu wziął udział Fryderyk Meklemburski, oficjalni przedstawiciele rządu Rzeszy oraz wiele osobistości z dawniejszej niemieckiej administracji kolonialnej.

— W niedzielę zawarto układ kolejowy lotewsko-estońsko-litewsko-niemiecki. Postanowiono między innymi, że transport towarów ma się odbywać tylko w wagonach zamkniętych, z wyjątkiem niektórych towarów, jak drzewo itp.

— Trzęsienie ziemi, jakie miało miejsce w dniu 13. bm. w okolicy Erzerumu, było wprost katastrofalne. Zniszczeniu uległo 102 miejscowości, a śmierć poniosło kilkaset osób. Szkody bardzo znaczne.

Krytyczna sytuacja w Bułgarii.

MORDY POLITYCZNE. — KOMPROMITUJĄCE DOKUMENTY. — STAN OBLĘŻENIA.

Sofia, 17. września. (Tel. G. L.) W rezultacie walk między zwolennikami i przeciwnikami sowiektów w rewolucyjnej organizacji macedońskiej, zamordowany został z zasadzki ideowy przywódca macedoński Fodor Alexandroff. Organizacja wydała wyrok śmierci na przeciwników, wykonując go natychmiast na 7 głównych przewodców. Ujawnione zostały liczne kompromitujące dokumenty, świadczące o stosunkach z sowiektami, pobraniu wielkich sum pieniężnych i o zamierzonym przewrocie celem ogłoszenia republiki sowieckiej w Macedonii. Po zamordowaniu Alexandrowie panuje w całym kraju żaloba.

Wiedeń, 17. września. (Tel. G. L.) „Grazer Tagespost” donosi z Sofii, że rząd bułgarski zawiesił nad całym krajem stan oblężenia. Każdy przestępca polityczny ma być karany śmiercią. Po 8-ej wieczorem nie można nikomu wychodzić z domu.

Strajk w przemyśle naftowym.

SPOKOJNY PRZEBIEG. — PRZERWANIE ROKOWAŃ O KARTEL NAFTOWY. — POLMIN PRZECIW KARTELOWI.

Lwów, 18. września. (ii). Według otrzymanych przez nas wiadomości, wybuchł wczoraj strajk robotników naftowych w Drohobyczu i w ciągu dnia objął całe Zagłębie naftowe, oraz przemysł naftowy na terenie Rzeczypospolitej. Wyjątek stanowią jedynie zakłady „Polminu” w Drohobyczu.

Strajk, jak nas informują, proklamowały związki zawodowe z powodu usiłowania pracodawców obniżenia płac o 50 proc. Na spokojny zresztą przebieg strajku komunisty nie mają żadnego wpływu.

Toczące się 15. i 16. bm. we Lwowie rokowania o założenie kartelu naftowego zostały ponownie przerwane. Rokowania będą raz jeszcze podjęte w Warszawie, w tej nadziei, że może się uda przeciw za pomocą bezpośredniej interwencji przekonać rząd o konieczności powstania kartelu przy współdziałaniu „Polminu”.

Sytuacja przemysłu naftowego doznała w ostatnich dniach znaczne-

go pogorszenia wskutek wybuchu strajku powszechnego robotników, który ogarnął wszystkie gałęzie produkcji, od kopalni począwszy, a kończąc na ekspedycji przetworów z rafinerii. Jest jednak możliwe, że pośrednictwo Min. pracy szybko doprowadzi do zlikwidowania bezrobocia, zwłaszcza, że zarówno pracodawcy, jak i robotnicy mają interes w utrzymaniu ciągłości produkcji — mimo, że kartel na razie do skutku nie doszedł.

Państwowe Zakłady naftowe („Polmin”), których produkcję w wielkiej mierze konsumuje firma „Bracia Nobel w Polsce”, zajmują wobec kartelu nieprzychylny stanowisko. „Bracia Nobel”, oparci — nawiasem mówiąc — o kapitał amerykański, wywierają pewien wpływ na politykę handlową „Polminu” której zupełne uzgodnienie dla całego przemysłu naftowego jest właśnie najgłówniejszym celem zwoływanej.

NIEZAMOŻNYM AKADEMIKOM BEDA PRYZNANE ULGI.

(Telefoniem od naszego korespondenta.) Warszawa, 18. września. (X) W związku z podwyższeniem opłat uniwersyteckich poseł Smulikowski interwenjował u Min. oświaty Miklaszewskiego, któremu przedstawił przykre następstwa podwyżki. Minister zapowiedział, że w tych dniach wyjdzie rozporządzenie, które przyzna wydziałom uniwersyteckim zupełną swobodę w przydzielaniu ulg w opłacie czesnego niezamożnym studentom. Także Bratnie Pomocze miejscowe będą miały prawo kwalifikowania skali ubóstwa studentów.

PRZED BELGIJSKO-NIEMIECKIM UKŁADEM HANDLOWYM.

Berlin, 17 września. (Tel. G. L.) Z okazji wszczęcia układu handlowego belgijsko-niemieckiego, minister Stresemann wydał obiad na cześć delegatów belgijskich. W wyłoszonym przemówieniu minister za naczył, że obecne rokowania handlowe między Belgią a Niemcami mają doniosłe znaczenie, gdyż po raz pierwszy od czasu wojny mierzą do oparcia gospodarczych stosunków pomiędzy Niemcami a zachodnim sąsiadem na zdrowej podstawie.

SYTUACJA NA FRONCIE GRUZYŃSKIM.

Wiedeń, 17. września. (Tel. G. L.) Z Londynu donoszą, że wojska gruzińskie pod dowództwem gen. K. Danilenco odjęty Tyllis. Mimo koncentracji wojsk tureckich na granicy, rząd turecki ogłosił zupełną neutralność. Na Kaukazie odbywa się koncentracja kawalerji rosyjskiej pod wodzą Budiennego.

Berlin, 17. września. (Tel. G. L.) Według wiadomości ze źródeł niemieckich, powstanie w Gruzji zamiera; tylko w niektórych okęgach jeszcze trwa na większą skalę opór przeciw władzy sowieckiej.

WYKONYWANIE PROTOKOŁU LONDYŃSKIEGO.

Berlin, 17 września. (Tel. G. L.) Jak donoszą dzienniki z Oberhausen, wczoraj w godzinach rannych przeprowadzony został wymarsz francuskich wojsk okupacyjnych. O godzinie 1 po południu wyszły o tacie oddziały wojsk.

Koblencja, 17 września. (Tel. G. L.) Wysoki komisarz międzysośniewiczny na obszarach Nadrenji wydał zarządzenie, pozostające w związku z przepisami amnesyjnymi, przewidzianymi w protokole londyńskim, na podstawie których ma nastąpić przekazanie spraw będących w toku jurysdykcji niemieckiej.

O NIERATYFIKOWANIE TRAKTATU ROSYJSKO-ANGIELSKIEGO.

Londyn, 17 września. (Tel. G. L.) Komitet wykonawczy Związku angielskich Izb handlowych uchwalił rezolucję, wzywającą parlament do nie ratyfikowania traktatu rosyjsko-angielskiego. Podobną uchwałę powzięły Związki przemysłowców angielskich. Wszystkie Izby handlowe w całej Anglii z wyjątkiem jednej, potępiły angielsko-rosyjski układ handlowy.

WDOWA PO HELFERICHU ŻADA 7 MIL. MAR. ŻŁ. ODSZKODOWANIA.

(Telefoniem od naszego korespondenta.) Warszawa, 18. września. (X) Donoszą z Zurychu, że Zarząd związkowych kolei odrzucił żądanie pani Helferich, która wniosła pretensje o odszkodowanie w kwocie 7 mil. marek zł. W najbliższym czasie oczekiwane więc należy sensacyjnego procesu.

ZAMIEJZONE UZNANIE LITWY PRZEZ JUGOSŁAWIĘ.

Ryga 17 września. (Tel. G. L.) Fyg. Nachr. donoszą, że jugosłowiański minister spraw zagranicznych Marinkov oświadczył w Genewie Galwanuskaowi, że nowy rząd jugosłowiański postanowi poddać gruntownej rewizji politykę swoją wobec państw bałtyckich. W najbliższym czasie parlament Litwy uzna Litwę de jure.

ZAMORDOWANIE PREMIERA CHINEJSIEGO.

Londyn 17 września. (Tel. G. L.) Pisma donoszą z Tientsinu, że prezydent ministrów Daan został zamordowany przez bolszewików mongolskich z pomocą knowań, prowadzonych w łączności z Pekinem, mających na celu ponowne przyłączenie Mongolii do Chin.

Pekin 17 września. (Tel. G. L.) Nowy prezydent ministrów dr. Yen objął urządowanie.

Z teatrów lwowskich.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Czwartek „Lakme” (gość. występ Zamskiej i Bedulowicza).

Piątek „Wielki wieczór baletowy” (gość. występ Karsawiny i Władymirowa).

Sobota „Wielki wieczór baletowy” (gość. występ Karsawiny i Władymirowa).

Repertuar Teatru Małego:

Czwartek „Sześć postaci dramatu w poszukiwaniu autora” L. Pirandella.

Piątek „Sześć postaci dramatu w poszukiwaniu autora” L. Pirandella.

Sobota „Sześć postaci dramatu w poszukiwaniu autora” L. Pirandella.

Repertuar Teatru Nowości:

Czwartek „Madi”.

Piątek „Madame Pompadour”.

Sobota „Żółty kaftan”.

Tamara Karsawina. Wielki wieczór baletowy. Jaki odbędzie się w piątek i w sobotę w Teatrze Wielkim da możliwość Lwowianom ujrzeć po raz pierwszy największej ze współczesnych primabalerin, Karsawina wraz ze swoim doskonałym partnerem Władymirem odtańczy: Saint Saensa „Umierający iabędz”; Czajkowskiego „Spisca królewna”; Ladowa „Muzykalna tabakierka”; Drige „Pizzicato” z baleru „Silvia”, dalej utwory Glazunowa-Raymonda, Chopina, wreszcie tańce hiszpańskie i rosyjskie. Do wszystkich tych utworów dostosowane są specjalne kostjmy. Strona muzyczna tych dwu wieczorów baletowych spoczywa w wytrawnych rękach kapelmistrza Zury.

† Dr. Marjan ROBYLAŃSKI Major W. P.

zaopatrzony św. Sakramentami zmarł po długich a ciężkich cierpieniach dnia 18. września 1924 przeżywszy lat 46.

W ciężkim smutku pogrążona żona, dzieci i rodzina zapraszają kochanych przyjaciół i kolegów Zmarłego na smutny obrzęd pogrzebowy, który odbędzie się w sobotę, dnia 20-go września 1924 o godz. 3-ciej pop. z domu 211 przy ul. Bart. Gowałkowskiego 17 na cmentarzu Łyczakowski do grobowca rodziny ego. 5428 Osobnych zawiadomień nie rozsyła się.

Z sali sądowej.**CZŁONEK UKRAIŃSKIEJ RADY NARODOWEJ PRZED SADEM.**

Lwów, 18. września.

(H.) Przed sądem przysięgłych stanął dziś jako oskarżony 37-letni kandydat adwokacki dr. Jarosław Selezinka, oskarżony o to, że jako członek ukraińskiej rady narodowej zorganizowanej przez dra Petruszewicza starał się o to, by ludność ukraińska w Małopolsce Wschodniej trwała w wrogiem swym usposobieniu przeciw Polsce nawet i po czasie zupełnego opanowania Małopolski Wschodniej przez wojska polskie. Oskarżony jako członek ukraińskiej rady narodowej w licznych odezwach tej rady wzywał ludność ukraińską do protestu przeciw panowaniu polskiemu, a w szczególności też przeciw wzięciu udziału w wyborach sejmowych.

Ukraińska rada narodowa, której oskarżony był członkiem, wzywała również do licznych sabotaży i mordów politycznych, a oskarżony jako członek tej rady jest za to odpowiedzialny. Prokuratura Państwa oskarża tedy dra Jarosława Selezinkę o zbrodnię zdrady głównej i zbrodnię gwałtu publicznego. Trybunałowi przewodniczy radca Angielski, oskarża prokurator Gürtler, bronią: dr. Głuszkiewicz, dr. Baczyński i dr. Starosolski. Prokuratura Państwa powołuje tylko trzech świadków. Wobec tego jednak, że obrona zamierza powołać wielu świadków innych, potrwa rozprawa prawdopodobnie co najmniej dwa dni.

SPORT.

Lwów, 18. września.

Görlitz w Pogoń. Tutejsze koła startowe przyjmą zapewne z wielkim zadowoleniem do wiadomości fakt, że Lwów pozyskał nowego i doskonałego gracza. Jest nim reprezentatywny bramkarz Polski Görlitz, który aż z Katowic do lwowskiej Pogoń zawędrował. Bramkarzem tym Pogoń wypełniła dokładną lukę w swym składzie. Jak wiadomo, przed trzema miesiącami Pogoń pozyskała Hankego z Łodzi, również bardzo pożądanego gracza na bardzo kruche stanowisko. Widzimy więc, że zarząd Pogoń jest w równej mierze energiczny, jak i... pomysłowy, choć pomysły te przed niedawym jeszcze czasem za coś bardzo drożnego uchodziły. Dziś jednak czasy się zmieniły i Pogoń niewątpliwie zatrzyma mistrzostwo Lwowa, a w razie zwiększonego importu graczy na słabsze stanowiska tytuł mistrza Polski nie przejdzie w obce i mniej zapobiegliwe ręce. *Qui vivra — verra!*

Polonia warszawska w Turcji. Ostatnio odniosła Polonia ładne zwycięstwo nad reprezentacją Smyrny w stosunku 4:0 (2:0).

Tryumf kolarstwa polskiego. Wczorajsze zawody międzynarodowe cyklistów przyniosły wielki tryumf kolarstwu polskiemu. Wielki match lotności na przestrzeni 760 metrów (Meyer Holandia, Łazarski, Szymczyk) wygrał Łazarski, bijąc słynnego olimpijczyka Meyera. — Czas ostatnich 200 metrów uzyskany przez Łazarskiego wynosi 12.6 s. Wielki match z dwóch startów aż do zwycięstwa między dwoma Olimpijczykami Willens (Holandia), zwy-

Z międzynarod. kongresu C. I. E. w Warszawie.**WALNE ZGROMADZENIE. — PISMO PREZYDENTA RZPLTEJ. — OTWARCIE ZAWODÓW SPORTOWYCH. — REZULTATY PIERWSZEGO DNIA.**

Warszawa, 17. września. (Tel. G. L.) Dziś po południu prezes Gerard otworzył pierwsze posiedzenie walnego zgromadzenia C. I. E. Estonia i Lotwa zostały przyjęte jednomyślnie na członka Rady C. I. E., Węgry również jednomyślnie, przy wstrzymaniu się od głosowania Czechosłowaków. Następnie głosowano nad sprawą przyjęcia do C. I. E. związku rosyjskich emigrantów, który został przyjęty wszystkimi głosami przeciw głosom Jugosławji. Związek narodowy studentów Gruzji został przyjęty jednomyślnie na członka walnego. O godz. 8 p. Gerard zamknął posiedzenie.

Warszawa, 17. września. (Tel. G. L.) Prezydium II. kongresu C. I. E. otrzymało następujące pismo z kancelarii cywilnej Prezydenta Rzpltej Polskiej: „Do Prezydium Kongresu C. I. E. — Kancelaria cywilna Prezydenta Rzpltej Polskiej ma zaszczyt zawiadomić, że Pan Prezydent Rzeczypospolitej przesyła wyrazy szczerego podziękowania za uczucia wyrażone w nadesłanej w dniu 13. września b. r. depeszy uczestników kongresu, tudzież życzenia najwocześniejszych wyników dla prac Kongresu. Podp.: Szef kancelarii cywilnej Lenc”.

Warszawa, 17. września. (Tel. G. L.) Dziś o godz. 16 odbyło się w parku Sobieskiego otwarcie międzynarodowych zawodów akademickich

związków sportowych. W loży prezydiacyjnej zasiadli: p. Prezes Ministrów Wł. Grabski, Minister W. R. i O. P. Miklaszewski, minister pełnomocny i poseł republiki francuskiej Panafien, oraz minister pełnomocny i pos. Wielkiej Brytanii Max Miller. Zawody otworzył p. Min. Miklaszewski, poczem w imieniu akademickich Związków sportowych powitał kolegów zagranicznych komisarz sportowy II. kongresu C. I. E. p. Nadrałowski. Zawody rozpoczęły się defiladą zawodników wszystkich krajów, biorących udział w zawodach. Przed lożą p. Prezesa Ministrów przeddefilowały delegacje Stanów Zjednoczonych, Anglii, Estonji, Francji, Włoch i Polski, ze sztandarami swoich Związków witani entuzjastycznie przez licznie zebraną publiczność. Wyniki pierwszego dnia zawodów lekkoatletycznych, przedstawiają się, jak następuje: W przedbiegu na 100 m. najlepszy czas uzyskał Porritt (Nowa Zelandja) 11.1 sek. Do finału wchodzi: Porritt, Lutzian, Jacson, Piątkowski, Parrain i Weiss. Skok o tyczce: pierwszy Ever (Estończyk) 3.40 m., drugi rozgrywca Rzepski (Polska) 3.20 m., trzeci Neuman (Estonja) 3.20. Rzut dyskiem: pierwszy Szydłowski (Polska) 37.87 m., drugi Sempe (Francja) 35.60 m. Bieg 400 m. z płotkami: pierwszy Kostrzewski (Polska) 1 min. 2/10 sek., pobił rekord polski, drugi Simon (Francja).

Dalsza niższa akcja.

(Telefonem od naszego kor. ekon.)

Warszawa, 18. września (S). Na giełdzie akcyjnej dalsza niższa kursów. Tłumaczy się to zupełnym brakiem zainteresowania dla akcji ze strony publiczności z powodu ciasnoty gotówkowej. Starachowice robiono po kursie 323. Węgiel 780, 760. Cukier na 507, Ostrowiec na 980. Arbitrażowe akcje jak

Zieleniewski na 1160. W Chodorowie nie robiono żadnych transakcji.

Na giełdzie dewizowej kursa bez zmiany z wyjątkiem nieznaczne zwżk Zurichu, który p s e d ł na 98.30, Bruksela 26.10.

Transakcje niewielkie. Tendencja słaba.

ciężca w biegu na przestrzeni 50 klm. na Olimpiadzie, i Lange przynosi zwycięstwo Lange'emu, który dogonił Willensa w czasie 6.2 sek., przebijając przestrzeń 4.120 metrów. Łazarski w dniu dzisiejszym uzyskał rekord polski na przestrzeni 400 metr. w czasie 25.6 sek., bijąc wszystkie rekordy zagraniczne i polskie.

EKONOMISTA**Transakcje na giełdzie lwowskiej.****SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.**

Lwów, 18. września.

Obroty na przed giełdzie słabe. — Kursa przeważnie utrzymane. Większe transakcje tylko w Gazach i Gazolinie. — W innych papierach sporadyczne obrot. Bardzo mało leceń tak kupna, jak i sprzedazy. Poszukiwano kraj. Związek przem. i Książ. Atlas bez towaru.

Z papierów państwowych poszukiwano pożyczkę ameryk. i pożyczkę kolejową. — Popyt na akcje koto-

Wielki w 065, Okos 310, 312, 315, Parowoz 041, 040.

OBROTY W AKCACH NIEKOTOWANYCH.

Bk Ziemia (100) 0.11, Elektro-san 0.26, 0.28, Gazy wschodnie 14.25, 14.30, 14.35, 14.40, 14.50, 14.60, 14.55, Gazy zachodnie 3.10, 3.15, 3.10, 3.08, Gazolina 1.35, 1.38, 1.39, 1.40, 1.39 „, 1.40, Hurtownia Kola. 0.75, Jaworzno (25) 17.50, 17.70, 17.60, (drobne) 19.75, Książnica-Atlas of. kup. 2.50, Len 0.55, Lesienice 1.65, Machlejd 1.50 Olkusz 0.75, 0.76, Rolindustria 0.50, Kraj. Zw. Przem. o. kup. 1.60.

Giełda zbożowa.

Lwów, 18. września.

Na giełdzie ruch w dalszym ciągu nieznaczny. Transakcje w żywie. Podaż dostała czna przy miernym popycie.

Poszukiwane żyto najępszej jakości. Tendencja utrzymana.

Uspokojenie słabe.

Giełdy pozalwowskie**PRZEDGIEŁDA WARSZAWSKA.**

Warszawa, 18. września.

Tarar w 331, Modrze 7.10, Żyrardów 23 „, Parowoz 040, Nafta 035, Naftel 200. Tendencja słaba. Dol r 5:00 „.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Notowania

z dnia 18 b. m. Gotówka: Dolar am. 5.18 1/2, 5.21, 5.01, funty 23.27, 23.39, 23.16, Belgia 26.10, 26.23, 25.97, Holandia 200.00, 201.00, 199.00, Londyn 23.30, 23.20, 23.31, 13.08 N. Jork jak got., Paryż 27.90, 27.80, 27.93, 27.67, Praga 5.57, 5.64, 15.50, Szwajcar 98.30, 98.79, 7.81, Wiedeń 7.32 1/2, 7.45, 7.20, Wochy 22.95, 23.06, 22.84, 8 „, pożycz. 5.50, 5.70, boni złote 0.88, Miljon. 0.66, 0.70, Poż. dol. 2.98, 2.96.

PRZEDGIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 18. września.

B. P. 0.52, Chodor. 6.15, Zieleniewski 12.15, TPQ 3.85, Ch b e 9.05, Jaw. drobne 20.00. Tendencja słaba.

GIEŁDA ZURYCZESKA

Zurych. (PAT.) Notowania z dn.

18 b. m. Holandia 203.95, Nowy Jork 529.00 1/2, Londyn 23.68, Paryż 28.27, Medjol. 23.25, Praga 15.87 1/2, Budapeszt 90.69, Bukareszt 2.77, Belgrad 7.35, Sufa 3.87, Wiedeń, 0.0074 1/2.

OBROTY PRYWATNE

Lwów, 17. września.

Dziś ten. en. a spokojna. Obrót ożywiony: ra niem. marki i na ruble brak popytu.

Dolary am. 5.19 1/2, do 5.19 1/2, dolary kanadyjskie 4.93 do 4.93 1/2, korony czeskie 0.15 do 0.15 1/2, jeje 0.02 do 0.02 1/2, franki franc. 0.28 do 0.29, franki szwajcar. 0.97 1/2, do 0.98, funty szterl. 23.40 do 23.60 Rubla a 500 i a 100 za 1 tys. 4.00 zł. do 4.40 zł. Drobne za 1 tys. 0.00 do 0.00 zł. niemieckie tys. stare za 1 tys. 0.00 do 0.00 gr.

Złoto: 20 kor. 21.30 do 21.60, 20 frank. 20.00 do 20.20, 20 mark. 23.40 do 23.50, 10 rubli 25.40 do 25.60 gr.

Srebro: kor. austr. 0.43 do 0.43 1/2, 5 kor. austr. 2.25 do 2.27, floreny 1.15 do 1.16, ruble 1.85 do 1.90, k. piejki za rubel 0.85—0.90.

wane nieco większy. Sprzedających mało z powodu niższych kursów. Płacono za Bank Przemysłowy 0.51, Hipoteczny 0.73 3/4, Browary 8.25—8.50, Chodorów 6.15, Zieleniewski 12.50.

Liczniejsze transakcje browarami, Chodorowem, Cegielskim Trespam i P. Nafta. Papiery handlowe nadal bez transakcji dla braku popytu.

Obroty w walutach m. i. e. Praga i Paryż poszukiwane. Zurych lekko wyższy. Dolar nowoowa 5.19 1/2.

Tendencja utrzymana. Uspokojenie spokojne.

OBROTY W AKCJACH.

Bk Hipoteczny 0.73, 0.73 1/2, 0.74, 0.73 3/4, Przemysłowy 0.51, Z. B. K. 0.13, 0.14, 0.12, Browary 8.45, 8.50, 8.40, 8.35, 8.25, 8.48, Chodorów 6.20, 6.00, 6.08, 6.12, 6.10, 6.11, 6.09, 6.15, Chybie 9.00, Cegielski 0.85, 0.83, 0.82, 0.84, Górka 19.00, Tohan 0.45, Pociąg 2.20, 2.25, Pol. Nafta 0.55, 0.44, 0.50, 0.40, PTB 0.19, Rakszawa 3.00, Górnica 5.60, Tesp 5.05, 5.00, 5.02, Zieleniewski 12.25, 12.50,

Urzędowa Cedula Giełdy Lwowskiej

Nr. 187.

Czwartek, 18. września 1924.

Notowania w złotych.

A. Kursa efektów:

Kategorie:	Wart. nom.	Ostatnia dywid.	Płaca		Żądaja		Transakcje	Uwagi	Kategorie:	Wart. nom.	Dywid. 1923/1924	Płaca		Żądaja		Transakcje	Uwagi
			Zł.	gr.	Zł.	gr.						Zł.	gr.	Zł.	gr.		
I. Papiery państwowe.									c) Przemysłowe:								
4% Państwowa pożycz. Prem. z r. 1920	1000	—	—	—	—	—	—	—	Agrohemia f. szt. n.	500	650	—	—	—	—	—	—
8½% P. zł. z r. 1922	10000	—	—	—	—	—	—	—	Bracia Biskupscy	1000	—	—	—	—	—	—	—
10 złp	10000	—	—	—	—	—	—	—	Brown Boveri Z. elekt.	1000	—	—	—	—	—	—	—
II. Listy zastawne									Browary lwowskie								
(bez kuponu bież.)	—	—	—	—	—	—	—	—	Chodorów f. cukru	1000	3000	—	5	90	6	30	6 00—6 20
4½% Banku hip. gal.	—	—	—	—	—	—	—	—	„Chybie”, fabr. cukru	1000	2000	—	8	90	9	10	9—
4½% Bk kred. z. gal.	—	—	—	—	—	—	—	—	Cegielski	1000	800	—	—	81	—	86	0 82—0 85
4½% Banku Małop.	—	—	—	—	—	—	—	—	Cmielów fabr. porcel.	1000	1000	—	—	64	—	66	0 65
4½% Bk. hip. ziemel.	—	—	—	—	—	—	—	—	Fabryka Lokomotyw	—	—	—	—	—	—	—	—
4½% Pol. Bk. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	Gafota fabr. obuwia	140	1400	—	—	40	—	—	—
4% Polsk. Bk. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	Galicja Rafin. nafty	140	800	—	—	—	—	—	—
4½% Tow. kred. gal. ziemskie	—	—	—	—	—	—	—	—	Górka fabr. cemen u	140	600	—	18	80	19	20	19—
III. Oblig.									„Kabe.” T. p. Warsz.								
(bez kuponu bież.)	—	—	—	—	—	—	—	—	Karpal t zakłady lt.	140	1800	—	—	—	—	—	—
4½% K. P. Bk. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	Krakus f. wód. Krak.	280	200	5000	—	—	—	—	—
4% Kom. P. B. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	„Marynin” Z. p. ogrod.	5000	15000	—	—	—	—	—	—
4% K. lok. P. Bk. kr.	—	—	—	—	—	—	—	—	Niemojowski f. pap.	1000	300	—	—	—	—	—	—
IV. Akcje.									„Nitrat” Zakł. chem.								
a) Bankowe:	192	1924	—	—	—	—	—	—	Oikos Zakł. prz.-drz.	1000	4000	—	3	05	3	20	3 10—3 15
Akcji. Związk.	280	140	—	—	—	—	—	—	Orthwein, Karasiński	500	200	—	—	—	—	—	—
Akcji. Hipoteczny	280	150	—	—	72	—	75	0 73—0 74	Parowozy S. A. b. m.	500	759	—	—	39	—	42	0 40—0 41
Handlowy w Poznaniu	1 00	500	—	—	—	—	—	—	Pezet Pow. Zakł. bud	500	200	1000	—	—	—	—	—
Bank komercyjny	280	84	—	—	—	—	—	—	Pociąg zakł. amun.	350	175	—	—	2	15	2	30
Małopolski	280	140	560	—	—	—	—	—	„Pokucie” Ska naft.	1000	500	—	—	—	—	—	—
Powszechny kredytow.	280	140	2800	—	—	—	—	—	Pol. Nafta prz. wiert.	500	350	20000	—	—	—	56	0 40—0 55
Przemysłowy	280	130	9000	—	—	50	—	50	Pol. Tow. Budowlane	500	40	—	—	—	—	20	0 19
Rolniczy S. A.	1000	—	—	—	—	—	—	—	Potęga Tow. hut. z.	10000	250	—	—	—	—	—	—
Ziemski kredytowy	280	15000	—	—	—	—	—	—	Rakszawa fabr. sukna	140	280	—	—	2	95	3	05
Zemelny	230	84	—	—	—	—	—	—	„Roh i Zieliński” Z. m.	500	300	—	—	—	—	—	—
Z. S. Z. w Poznaniu	1000	60	100ty	—	—	—	—	—	Siersza zakł. elektr.	20	140	—	—	—	—	—	—
b) Handlowe:									Siersza gór. zakłady								
Impex Ska handlowa	140	9	—	—	—	—	—	—	Spółka Akc. Wydaw.	280	750	—	—	—	—	—	5 60
Polski Glob	500	200	—	—	—	—	—	—	„Strem” Z. chem.	—	—	—	—	—	—	—	—
Polbal	1000	52	—	—	—	—	—	—	„Tehale” Tow. akc.	1000	—	—	—	—	—	—	—
Polsot	1000	210	—	—	—	—	—	—	Tepege gór. zakłady	700	700	—	—	—	—	—	—
Tohan	140	21	—	—	44	—	46	0 45	Tesp. tow. ekspl. soli	1000	350	—	—	4	95	5	10
Wawel	500	30	—	—	—	—	—	—	Trzebin’a f. m. S. A.	140	280	—	—	—	—	—	—
Hur.ownia kol. S. A.	—	—	—	—	—	—	—	—	Urus fab. motorów	500	1000	—	—	—	—	—	—
									Wild i Ska								
									Zieleniewski f. masz.								

V. Waluty i Dewizy.

Bilety bankowe			Kategorie	Czeki, przekazy i wypłaty			Uwagi
placa	žadaj	transakcje		placa	žadaj	transakcje	
—	—	—	Dolary amerykańskie	—	—	—	(za 1 \$)
—	—	—	Dolary amerykańskie (drobne)	—	—	—	—
—	—	—	Dolary kanadyjskie	—	—	—	—
—	—	—	Dynary	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Funty szterlingi	—	—	—	(za 1 £)
—	—	—	Franki belgijskie	—	—	—	(za 10)
—	—	—	Franki francuskie	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Florency holenderskie	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Franki szwajcarskie	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Korony austriackie	—	—	—	(za 100 000)
—	—	—	Korony czesko-słowackie	—	—	—	(za 10)
—	—	—	Korony duńskie	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Korony norweskie	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Korony szwedzkie	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Korony węgierskie	—	—	—	(za 10 000)
—	—	—	Lei rumuńskie	—	—	—	(za 100)
—	—	—	Liry włoskie	—	—	—	(za 100)

B. Kursy Zbożowe.

Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania.	Ceny		Uwaga	Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania.	Ceny		Uwaga
	od	do			od	do	
PSZENICA krajowa 73/74 ex 1923	22	75	23	75	—	—	*)
ZYTO małopolskie 68/69 ex 1923	—	—	—	—	—	—	—
ZYTO małopolskie nowego zbioru	16	20	16	75	—	—	—
JECZMIEN: małopolski browarniany	17	50	18	50	—	—	*)
JECZMIEN małopolski przemysłowy	15	50	16	50	—	—	*)
OWIES małopolski 44/45 ex 1923	15	75	16	50	—	—	*)
KUKURUDZA rumuńska stacja Śniatyn	—	—	—	—	—	—	—
ZIEMNIAKI jaadnie	—	—	—	—	—	—	—
FASOLA biała	—	—	—	—	—	—	—
FASOLA kolorowa	—	—	—	—	—	—	—
FASOLA krasa	—	—	—	—	—	—	—
GROCH pełny	—	—	—	—	—	—	—
GROCH ½ Victoria	—	—	—	—	—	—	—
BOBIK	—	—	—	—	—	—	—
MIESZANKA pastewna w starnie	—	—	—	—	—	—	—
WYKA	—	—	—	—	—	—	—
SIANO słodkie krajowe prasowane	—	—	—	—	—	—	—
SŁOMA prasowana	—	—	—	—	—	—	—
HRECZKA	—	—	—	—	—	—	—
LEN	—	—	—	—	—	—	—
LUBIN	—	—	—	—	—	—	—
				*) Ceny szacunkowe bez trans.			
				*) Ceny szacunkowe bez trans.			

Sekretariat Giełdy

Generalny Sekretarz Dr. PANETII.

